

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 13. kesäkuuta 2022
(OR. fr, en)

9736/22

ECOFIN 537
UEM 140
SOC 327
EMPL 213
COMPET 428
ENV 526
EDUC 203
RECH 321
ENER 240
JAI 792
GENDER 77
ANTIDISCRIM 57
JEUN 87
SAN 331

ILMOITUS

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto

Kom:n asiak. nro: 9400/22 - COM(2022) 602 final

Asia: Suositus: NEUVOSTON SUOSITUS Belgian vuoden 2022 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Belgian vuoden 2022 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

---

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakohdassa mainittu, komission ehdotukseen COM(2022) 602 final perustuva, neuvoston eri komiteoiden tarkistama ja hyväksymä ehdotus neuvoston suositukseksi.

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu ...,

Belgian vuoden 2022 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Belgian vuoden 2022 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97¹ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

---

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241², jolla perustettiin elpymis- ja palautumistukiväline, tuli voimaan 19 päivänä helmikuuta 2021. Elpymis- ja palautumistukivälineestä tarjotaan rahoitustukea uudistusten ja investointien toteuttamiseen eli kyse on unionin rahoittamasta finanssipoliittisesta elvytyksestä. Tukivälineellä edistetään talouden elpymistä ja erityisesti vihreää ja digitaalista siirtymää tukevien kestävien ja kasvua lisäävien uudistusten ja investointien toteuttamista sekä vahvistetaan jäsenvaltioiden talouksien palautumiskykyä ja potentiaalista kasvua. Se auttaa myös vahvistamaan julkisen talouden kestävyyttä ja vauhdittamaan kasvua ja työpaikkojen luomista keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Elpymis- ja palautumistukivälineen mukainen enimmäisrahoitusosuus jäsenvaltiota kohti päivitetään kesäkuussa 2022 asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

---

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Komissio hyväksyi 24 päivänä marraskuuta 2021 vuotuisen selvityksen kestävästä kasvusta. Hyväksyminen käynnisti vuoden 2022 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Selvityksessä otettiin asianmukaisesti huomioon 7 päivänä toukokuuta 2021 allekirjoitettu Porton sosiaalinen sitoumus jatkaa Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission 17 päivänä marraskuuta 2017 julistaman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa. Eurooppa-neuvosto hyväksyi 25 päivänä maaliskuuta 2022 painopisteet vuoden 2022 kestävästä kasvusta varten. Komissio hyväksyi 24 päivänä marraskuuta 2021 myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011³ perusteella annettavan varoituskäytännön koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Belgia ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista tarvitaan perusteellinen tarkastelu. Samana päivänä komissio hyväksyi lisäksi euroalueen talouspolitiikkaa koskevan suosituksen neuvoston suositukseksi sekä ehdotuksen vuoden 2022 yhteiseksi työllisyysraportiksi, jossa analysoidaan työllisyyspolitiikan suuntaviivojen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpanoa. Neuvosto hyväksyi euroalueen talouspolitiikkaa koskevan suosituksen⁴, jäljempänä 'euroalueen talouspolitiikkaa koskeva vuoden 2022 suositus', 5 päivänä huhtikuuta 2022 ja yhteisen työllisyysraportin 14 päivänä maaliskuuta 2022.

---

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1176/2011, annettu 16 päivänä marraskuuta 2011, makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁴ Neuvoston suositus, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2022, euroalueen talouspolitiikasta (EUVL C 153, 7.4.2022, s. 1).

- (3) Geopoliittinen ja taloudellinen tilanne on muuttunut merkittävästi Venäjän hyökättyä Ukrainaan maailmanlaajuisen pandemian jälkimainingeissa. Hyökkäyksen vaikutus jäsenvaltioiden talouksiin on näkynyt muun muassa energian, elintarvikkeiden ja raaka-aineiden hintojen nousuna ja kasvunäkymien heikentymisenä. Energian hintojen nousu vaikuttaa erityisen raskaasti kaikkein haavoittuvimpiin kotitalouksiin, jotka ovat energiaköyhiä tai vaarassa joutua energiaköyhyyteen, sekä yrityksiin, jotka ovat kaikkein haavoittuvimpia energian hintojen nousulle. Unioniin on myös virrannut ennennäkemätön määrä Ukrainasta pakenevia. Venäjän hyökkäyssodasta aiheutuneet taloudelliset vaikutukset ovat kohdistuneet jäsenvaltioihin epäsymmetrisesti. Neuvoston direktiivi 2001/55/EY⁵ otettiin tässä tilanteessa 4 päivänä maaliskuuta 2022 ensimmäistä kertaa käyttöön neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382⁶. Ukrainasta pakeneville myönnetään direktiivin perusteella oikeus oleskella laillisesti unionissa sekä oikeus hakeutua koulutukseen, työmarkkinoille ja terveydenhuoltoon, saada asunto ja käyttää sosiaalipalveluita.

---

⁵ Neuvoston direktiivi 2001/55/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2001, vähimmäisvaatimuksista tilapäisen suojelun antamiseksi siirtymään joutuneiden henkilöiden joukottaisen maahantulon tilanteissa, ja toimenpiteistä näiden henkilöiden vastaanottamisen ja vastaanottamisesta jäsenvaltioille aiheutuvien rasitusten tasapuolisen jakautumisen edistämiseksi (EYVL L 212, 7.8.2001, s. 12).

⁶ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/382, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2022, Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukottaisen maahantulon tilanteen toteamisesta direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta (EUVL L 71, 4.3.2022, s. 1).

- (4) Koska taloudellinen ja geopoliittinen tilanne on muuttumassa nopeasti, vuonna 2022 aloitetaan uudelleen talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon kuuluva laaja talous- ja työllisyyspolitiikan koordinointi, ja ohjausjaksoa kehitetään elpymis- ja palautumistukivälineen toteuttamisvaatimusten mukaisesti siten kuin vuotta 2022 koskevassa vuotuisessa selvityksessä kestävästä kasvusta selostetaan. Hyväksytyjen elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpano on olennaisen tärkeää talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson ensisijaisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta, koska suunnitelmat kokonaisuudessaan tai merkittävältä osin kohdistuvat vuosien 2019 ja 2020 talouspolitiikan eurooppalaisilla ohjausjaksoilla annettuihin maakohtaisiin suosituksiin. Vuosien 2019 ja 2020 maakohtaiset suositukset ovat yhtä lailla tärkeitä, kun elpymis- ja palautumissuunnitelmia tarkistetaan, päivitetään tai muutetaan asetuksen (EU) 2021/241 14, 18 ja 21 artiklan mukaisesti, niiden muiden maakohtaisten suositusten lisäksi, joita on mahdollisesti annettu tällaisen tarkistetun, päivitetyn tai muutetun suunnitelman toimittamispäivään mennessä.
- (5) Vakaus- ja kasvusopimuksen yleinen poikkeuslauseke on ollut aktivoituna maaliskuusta 2020. Komissio katsoi 3 päivänä maaliskuuta 2021 antamassaan tiedonannossa "Vuosi covid-19-pandemian alkamisesta – finanssipoliittiset toimet", että päätös yleisen poikkeuslausekkeen deaktivoinnista tai sen soveltamisen jatkamisesta olisi tehtävä laatimalla talouden tilasta kokonaisarvio, jossa keskeisenä määrällisenä kriteerinä on talouden toimeliaisuuden taso unionissa tai euroalueella verrattuna kriisiä edeltäneeseen (vuoden 2019 lopun) tasoon. Talousnäkömyien lisääntynyt epävarmuus ja suuret heikkenemisriskit sodan jatkuessa Euroopassa, ennennäkemätön energian hintojen nousu ja jatkuvat toimitusketjujen häiriöt edellyttävät vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen soveltamisen jatkamista vuonna 2023.

- (6) Belgian vuoden 2021 vakausohjelmasta 18 päivänä kesäkuuta 2021 annetun neuvoston suosituksen⁷ mukaisesti finanssipolitiikan kokonaisviritystä mitataan tällä hetkellä muutoksella perusmenoissa (ilman päätösperäisiä tulopuolen toimenpiteitä, ja joissa ei ole mukana covid-19-kriisiin liittyviä väliaikaisia hätätoimenpiteitä) mutta joissa ovat mukana elpymis- ja palautumistukivälineen tuella, jota ei makseta takaisin, (avustuksilla) ja muilla unionin varoilla rahoitettavat menot, suhteessa keskipitkän aikavälin potentiaaliseen kasvuun⁸. Sen arvioimiseksi, onko kansallinen finanssipolitiikka maltillista ja voidaanko sen koostumuksella edistää kestävä elpymistä, joka on sopusoinnussa vihreän ja digitaalisen siirtymän kanssa, huomiota kiinnitetään finanssipolitiikan kokonaisviritystä laajemmin myös kansallisesti rahoitettujen⁹ juoksevien perusmenojen (ilman päätösperäisiä tulopuolen toimenpiteitä ja covid-19-kriisiin liittyviä väliaikaisia hätätoimenpiteitä) ja investointien kehitykseen.

---

⁷ Neuvoston suositus, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2021, jolla annetaan neuvoston lausunto Belgian vuoden 2021 vakausohjelmasta (EUVL C 304, 29.7.2021, s. 1).

⁸ Tässä suosituksessa esitetyt finanssipolitiikan viritystä ja sen osatekijöitä koskevat arviot ovat komission arvioita, jotka perustuvat komission kevään 2022 talousennusteen perustana oleviin oletuksiin. Komission arviot keskipitkän aikavälin potentiaalisesta kasvusta eivät sisällä myönteisiä vaikutuksia elpymis- ja palautumissuunnitelmaan kuuluvista uudistuksista, jotka voivat vauhdittaa potentiaalista kasvua.

⁹ Joita ei rahoiteta elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla eikä muilla unionin varoilla.

- (7) Komissio hyväksyi 2 päivänä maaliskuuta 2022 tiedonannon, jossa annetaan laajaa finanssipoliittista ohjausta vuodeksi 2023, jäljempänä 'finanssipoliittinen ohjaus', ja jolla pyritään tukemaan jäsenvaltioiden vakaus- ja lähentymisohjelmien valmistelua ja siten vahvistamaan politiikan koordinoitua. Komission mielestä vaikuttaa asianmukaiselta, että vuonna 2023 siirrytään talven 2022 talousennusteen makrotalouden näkymien perusteella kasvua tukevasta vuosien 2020–2022 finanssipolitiikan kokonaisvirityksestä pitkälti neutraaliin finanssipolitiikan kokonaisviritykseen, mutta samalla on oltava valmiina reagoimaan muuttuvaan taloustilanteeseen. Komissio ilmoitti, että vuotta 2023 koskevia finanssipoliittisia suosituksia olisi edelleen eriytettävä jäsenvaltiokohtaisesti ja niissä olisi otettava huomioon mahdolliset maiden väliset heijastusvaikutukset. Komissio kehotti jäsenvaltioita ottamaan tämän ohjauksen huomioon vakaus- ja lähentymisohjelmissaan. Komissio sitoutui seuraamaan tiiviisti talouden kehitystä ja mukauttamaan ohjaustaan tarvittaessa ja viimeistään toukokuun 2022 lopussa esittämässään talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson kevätpaketissa.
- (8) Vuotta 2023 koskevissa finanssipoliittisissa suosituksissa otetaan finanssipoliittisen ohjauksen perusteella huomioon heikentyneet talousnäkymät, lisääntynyt epävarmuus ja muut heikkenemisriskit sekä komission vuoden 2022 talven talousennusteeseen verrattuna nopeampi inflaatio. Näiden seikkojen perusteella finanssipoliittisilla toimilla on lisättävä julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen ja ylläpidettävä heikoimmassa asemassa olevien kotitalouksien ostovoimaa, jotta voidaan lievittää energian hintojen nousun vaikutuksia ja hillitä kerrannaisvaikutuksista johtuvia inflaatiopaineita kohdennettujen ja väliaikaisten toimenpiteiden avulla. Finanssipolitiikan on pysyttävä ketteränä, jotta sitä voidaan mukauttaa nopeasti muuttuviin olosuhteisiin, mukaan lukien puolustus- ja turvallisuusalan haasteisiin, jotka johtuvat Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaa vastaan, ja sitä on eriytettävä jäsenvaltioittain finanssipoliittisen ja taloudellisen tilanteen mukaan ottaen huomioon muun muassa altistuminen kriisille ja Ukrainasta pakenevien maahantulo.

- (9) Belgia toimitti 30 päivänä huhtikuuta 2021 komissiolle asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 1 kohdan mukaisesti kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelmansa. Komissio on arvioinut asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan mukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta asetuksen liitteessä V esitettyjä arviointia koskevia suuntaviivoja noudattaen. Neuvosto hyväksyi 13 päivänä heinäkuuta 2021 täytäntöönpanopäätöksen Belgian elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä.¹⁰ Rahoituserien maksamisen ehtona on asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 5 kohdan mukaisesti hyväksytty komission päätös siitä, että Belgia on tyydyttävästi saavuttanut neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä asetetut asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet. Tyydyttävä saavuttaminen edellyttää, että edeltävien välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttaminen ei ole peruuntunut.
- (10) Belgia toimitti vuoden 2022 kansallisen uudistusohjelmansa ja vakausohjelmansa 30 päivänä huhtikuuta 2022 asetuksen (EY) N:o 1466/97 4 artiklan mukaisesti. Ohjelmat on arvioitu yhdessä, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon. Asetuksen (EU) 2021/241 27 artiklan mukaisesti vuoden 2022 kansallisessa uudistusohjelmassa otetaan huomioon myös Belgian puolivuositainen raportointi edistymisestä elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanossa.

---

¹⁰ ST 10161/21 ja ST 10161/21 ADD 1.

- (11) Komissio julkaisi 23 päivänä toukokuuta 2022 Belgiaa koskevan vuoden 2022 maaraportin. Siinä arvioitiin Belgian edistymistä neuvoston vuosina 2019, 2020 ja 2021 hyväksymien asiaankuuluvien maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja arvioitiin elpymisen ja palautumisen tulostaulun pohjalta, miten Belgia on pannut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöön. Tämän analyysin perusteella maaraportissa määritettiin puutteita eli haasteita, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelmalla ei vastata lainkaan tai joihin vastataan vain osittain, sekä uusia ja kehittymässä olevia haasteita, kuten haasteet, jotka johtuvat Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan. Maaraportissa arvioitiin myös Belgian edistymistä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanossa, työllisyyttä, osaamista ja köyhyyden vähentämistä koskevien unionin yleistavoitteiden saavuttamisessa sekä Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteisiin pääsemisessä.
- (12) Komissio antoi 23 päivänä toukokuuta 2022 perussopimuksen 126 artiklan 3 kohdan nojalla laaditun kertomuksen. Kertomuksessa käsiteltiin Belgian julkisen talouden tilannetta, sillä vuonna 2021 sen julkisen talouden alijäämä ylitti perussopimuksessa asetetun 3 prosentin viitearvon suhteessa bruttokansantuotteeseen, jäljempänä 'BKT', ja sen julkinen velka ylitti perussopimuksessa asetetun 60 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen, eikä se noudattanut velan supistamista koskevaa vertailuarvoa. Kertomuksessa todettiin, että alijäämäkriteeriä ja velkakriteeriä ei ole noudatettu. Komissio katsoi merkityksellisiä tekijöitä arvioidessaan 2 päivänä maaliskuuta 2022 annetun tiedonannon mukaisesti, että velan supistamista koskevan vertailuarvon noudattaminen merkitsisi liian vaativia etupainotteisia julkisen talouden toimia, jotka voisivat vaarantaa kasvun. Sen vuoksi komissio katsoo, että velan supistamista koskevan vertailuarvon noudattaminen ei ole tämänhetkissä poikkeuksellisissa talouden olosuhteissa perusteltua. Ilmoituksensa mukaisesti komissio ei ehdottanut uusien liiallisia alijäämiä koskevien menettelyjen aloittamista keväällä 2022. Se arvioi syksyllä 2022 uudelleen, onko tarpeen ehdottaa tällaisten menettelyjen aloittamista.

- (13) Neuvosto suositti 20 päivänä heinäkuuta 2020 antamassaan suosituksessa¹¹, että Belgia toteuttaisi vuosina 2020 ja 2021 yleisen poikkeuslausekkeen huomioon ottaen kaikki tarvittavat toimenpiteet covid-19-pandemian torjumiseksi, talouden ylläpitämiseksi ja alkavan elpymisen tukemiseksi. Se suositti myös, että Belgia harjoittaisi taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa velkakestävyys samalla kun lisätään investointeja. Vuonna 2021 Belgian julkisen talouden alijäämä supistui Eurostatin vahvistamien tietojen mukaan 5,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun se vuonna 2020 oli ollut 9,0 prosenttia. Belgian finanssipoliittiset toimet tukivat talouden elpymistä vuonna 2021, ja väliaikaiset hätätoimenpiteet vähenivät vuosien 2020 ja 2021 välillä 4,4 prosentista 2,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Belgian vuonna 2021 toteuttamat toimenpiteet olivat 20 päivänä heinäkuuta 2020 annetun neuvoston suosituksen mukaisia. Hallituksen vuosina 2020 ja 2021 hyväksymät päätösperäiset julkisen talouden toimenpiteet olivat enimmäkseen väliaikaisia, tai niiden vaikutus kompensoidaan tasapainottavilla toimenpiteillä. Sellaiset hallituksen vuosina 2020 ja 2021 hyväksymät päätösperäiset toimenpiteet, jotka eivät olleet väliaikaisia tai joiden vaikutusta ei kompensoida tasapainottavilla toimenpiteillä, muodostuivat pääasiassa vähimmäiseläkkeiden ja terveydenhuoltoalan palkkojen pysyvistä korotuksista. Julkisen talouden velka supistui vuonna 2021 Eurostatin vahvistamien tietojen mukaan 108,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun se vuonna 2020 oli ollut 112,8 prosenttia.

---

¹¹ Neuvoston suositus, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2020, Belgian vuoden 2020 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Belgian vuoden 2020 vakaushjelmaa koskeva neuvoston lausunto (EUVL C 282, 26.8.2020, s. 1).

(14) Vuoden 2022 vakausohjelmassa esitettyjen julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on suotuisa. Hallitus ennustaa reaalisena BKT:n kasvavan 3,0 prosenttia vuonna 2022 ja 1,9 prosenttia vuonna 2023. Sen sijaan komission kevään 2022 talousennusteen mukaan reaalisena BKT:n kasvu on vähäisempää, 2,0 prosenttia vuonna 2022 ja 1,6 prosenttia vuonna 2023, mikä johtuu pääasiassa vuoden 2022 vakausohjelman perustana olevien makrotalouden ennusteiden aikaisemmasta koontipäivästä, joka oli ennen Venäjän hyökkäystä Ukrainaan. Hallitus ennakoii vuoden 2022 vakausohjelmassaan julkisen talouden nimellisen alijäämän supistuvan 5,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2022 ja 3,6 prosenttiin vuonna 2023. Vuonna 2022 supistuminen johtuu pääasiassa talouden toimeliaisuuden tukevasta kasvusta ja useimpien hätätoimenpiteiden lakkaamisesta. Julkisen talouden velan odotetaan ohjelman mukaan (hienoisesti) supistuvan 108,0 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2022 ja kasvavan 108,8 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen on ennusteen koontipäivänä tiedossa olevien politiikkatoimien perusteella komission kevään 2022 talousennusteen mukaan 5,0 prosenttia vuonna 2022 ja 4,4 prosenttia vuonna 2023. Vuonna 2022 tämä vastaa vuoden 2022 vakausohjelmassa ennakoitua alijäämää, vaikka komission kevään 2022 talousennusteessa makrotalouden skenaario on epäedullisempi, sillä vuoden 2022 vakausohjelman julkisen talouden kehitysarvioissa on otettu huomioon tekninen korjaus, joka kuvastaa Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan seurausten vaikutusta talousarvioon pelkästään vuonna 2022. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan julkisen talouden alijäämä on vuonna 2023 suurempi, mikä johtuu pääasiassa epäsuotuisammasta makrotalouden skenaariosta ja vuoden 2022 vakausohjelman myöhempien vuosien osalta vielä täsmentämättömistä toimenpiteistä. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen on vuonna 2022 pitkälti samanlainen kuin vakausohjelmassa, 107,5 prosenttia, mutta vuonna 2023 sitä pienempi, 107,6 prosenttia, mikä kuvastaa BKT-deflaattorin vähäisempää kasvua vuoden 2022 vakausohjelmassa. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan keskipitkän aikavälin (keskimäärin 10 vuoden) potentiaalisen tuotannon kasvun arvioidaan olevan 1,4 prosenttia. Arviossa ei kuitenkaan ole otettu huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyviä uudistuksia, jotka voivat vauhdittaa Belgian talouden potentiaalista kasvua.

- (15) Hallitus on vuonna 2022 luopunut suurimmasta osasta covid-19-kriisin takia toteutetuista toimenpiteistä, joten väliaikaisten hätätoimenpiteiden ennakoitaan supistuvan 0,4 prosenttiin vuonna 2022, kun ne vuonna 2021 olivat 2,9 prosenttia suhteessa BKT:hen. Energian hintojen nousun taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten torjumiseksi hyväksytyt toimenpiteet vaikuttavat julkisen talouden vuoden 2022 alijäämään. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan kyseiset toimenpiteet ovat suhteessa BKT:hen 0,5 prosenttia vuonna 2022 ja 0 prosenttia vuonna 2023¹². Nämä toimenpiteet koostuvat pääasiassa kertaluontoisista tulonsiirroista kotitalouksille ja energiankulutuksesta kannettavien välillisten verojen kevennyksistä. Toimenpiteiden on ilmoitettu olevan väliaikaisia ja koskevan vuotta 2022. Jos energian hinnat pysyvät kuitenkin korkeina myös vuonna 2023, joitakin näistä toimenpiteistä voitaisiin jatkaa. Osaa näistä toimenpiteistä ei ole kohdennettu. Tällaisia ovat etenkin tulonsiirrot kaikille kotitalouksille energiankulutuksen tukemiseksi sekä kaasun ja sähkön alv-kantojen ja bensiinin valmisteverojen alentaminen. Julkisen talouden alijäämään vaikuttavat myös kustannukset, joita aiheutuu tilapäisen suojelun tarjoamisesta Ukrainasta paenneille. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan kyseiset kustannukset ovat 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen sekä vuonna 2022 että vuonna 2023¹³. Julkisen talouden alijäämään vaikuttaa myös puolustusmenojen kasvu (0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2022).

---

¹² Luvut kuvaavat syksyn 2021 jälkeen toteutettujen toimenpiteiden vuotuisia talousarviokustannuksia, mukaan lukien juoksevat tulot ja menot sekä mahdolliset pääomamenoja koskevat toimenpiteet.

¹³ Ukrainasta unioniin pakenevien kokonaismäärän oletetaan nousevan asteittain 6 miljoonaan vuoden 2022 loppuun mennessä, ja arvio heidän maantieteellisestä sijoittautumisestaan perustuu tämänhetkisen maahanmuuttajayhteisön kokoon, vastaanottavan jäsenvaltion suhteelliseen väkilukuun ja siihen, mihin Ukrainasta unioniin paenneet ovat tosiasiallisesti sijoittautuneet maaliskuusta 2022 alkaen. Arviot talousarviokustannuksista henkeä kohti perustuvat komission yhteisen tutkimuskeskuksen Euromod-mikrosimulaatiomalliin, jossa otetaan huomioon sekä käteisetuudet, joihin maahan tulleilla voi olla oikeus, että luontoissuoritukset, kuten koulutus ja terveydenhuolto.

- (16) Neuvosto suositti 18 päivänä kesäkuuta 2021 antamassaan suosituksessa, että Belgia rahoittaa vuonna 2022 elpymis- ja palautumistukivälineen avulla lisäinvestointeja, joilla tuetaan elpymistä, ja noudattaa samalla maltillista finanssipolitiikkaa. Lisäksi sen olisi jatkettava kansallisesti rahoitettuja investointeja. Neuvosto suositti myös, että Belgia harjoittaa taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa julkisen talouden kestävyys keskipitkällä aikavälillä, ja samalla lisää investointeja kasvupotentiaalin parantamiseksi.

(17) Komission kevään 2022 talousennusteen ja Belgian vuoden 2022 vakausohjelmaan sisältyvien tietojen perusteella finanssipolitiikan virityksen ennakoitaan vuonna 2022 olevan elvyttävä $-2,4$ prosenttia suhteessa BKT:hen¹⁴. Belgia aikoo jatkaa elpymisen tukemista hyödyntämällä elpymis- ja palautumistukivälinettä lisäinvestointien rahoittamiseen neuvoston suosituksen mukaisesti. Elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla ja muilla unionin varoilla rahoitettavien menojen positiivisen vaikutuksen talouden toimeliaisuuteen arvioidaan kasvavan $0,2$ prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen vuoteen 2021 verrattuna. Kansallisesti rahoitettavilla investoinneilla ennakoitaan olevan neutraali vaikutus finanssipolitiikan viritykseen vuonna 2022¹⁵. Näin Belgia suunnittelee jatkavansa kansallisesti rahoitettuja investointeja neuvoston suosituksen mukaisesti. Kansallisesti rahoitettujen juoksevien perusmenojen kasvulla (ilman uusia tulopuolen toimenpiteitä) taas ennakoitaan vuonna 2022 olevan finanssipolitiikan kokonaisviritykseen elvyttävä vaikutus, joka on $2,1$ prosenttiyksikköä. Tässä huomattavassa elvyttävässä vaikutuksessa ovat mukana energian hintojen nousun taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten torjumiseksi toteutettavien toimenpiteiden lisävaikutus ($0,5$ % suhteessa BKT:hen) sekä kustannukset, joita aiheutuu tilapäisen suojelun tarjoamisesta Ukrainasta paenneille ($0,1$ % suhteessa BKT:hen). Lisäksi julkisten menojen kasvun, joka johtuu julkisen sektorin palkkojen ja sosiaalietuuksien automaattisesta indeksoinnista ja vähäisemmässä määrin tavaroiden ja palvelujen suuremmasta julkisesta kulutuksesta, ennustetaan myös lisäävän kansallisesti rahoitettujen juoksevien (netto)perusmenojen elvyttävää vaikutusta. Komission ennusteen mukaan näitä toimenpiteitä ja menoja kasvattavia tekijöitä ei täysin kompensoida tasapainottavilla toimenpiteillä.

---

¹⁴ Negatiivinen indikaattorin arvo tarkoittaa, että perusmenojen kasvu on suurempi kuin keskipitkän aikavälin talouskasvu, mikä osoittaa finanssipolitiikan olevan elvyttävää.

¹⁵ Muilla kansallisesti rahoitetuilla pääomamenoilla ennakoitaan olevan elvyttävä vaikutus, joka on $0,1$ prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen.

- (18) Vuonna 2023 finanssipolitiikan viritys on komission kevään 2022 talousennusteen mukaan 0,0 prosenttia suhteessa BKT:hen olettaen, että politiikka säilyy muuttumattomana¹⁶. Belgian ennakoidaan jatkavan elpymis- ja palautumistukivälineen avustusten käyttöä vuonna 2023 elpymistä tukevien lisäinvestointien rahoittamiseen. Elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla ja muilla unionin varoilla rahoitettavien menojen positiivisen vaikutuksen talouden toimeliaisuuteen arvioidaan pysyvän vuoteen verrattuna 2022 vakaana. Kansallisesti rahoitettavilla investoinneilla ennakoidaan olevan finanssipolitiikan viritykseen elvyttävä vaikutus, joka on 0,1 prosenttiyksikköä vuonna 2023¹⁷. Kansallisesti rahoitettujen juoksevien perusmenojen kasvulla (ilman uusia tulopuolen toimenpiteitä) taas ennakoidaan vuonna 2023 olevan finanssipolitiikan kokonaisviritykseen pitkälti neutraali vaikutus, joka on 0,1 prosenttiyksikköä. Tähän sisältyy energian hintojen nousuun liittyvien toimenpiteiden asteittaisen lakkauttamisen vaikutus (0,5 % suhteessa BKT:hen).
- (19) Vuoden 2022 vakausohjelmassa julkisen talouden alijäämän odotetaan supistuvan asteittain 3,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2024 ja 2,7 prosenttiin vuonna 2025. Julkisen talouden alijäämän ennakoidaan siten supistuvan alle 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuoteen 2025 mennessä. Nämä kehitysarviot perustuvat makrotalouden skenaarioon, joka laadittiin ennen Venäjän hyökkäystä Ukrainaan, ja niissä oletetaan toimenpiteitä, joita ei ole vielä täsmennetty vuoden 2022 vakausohjelman myöhempien vuosien osalta. Tällaisia ovat etenkin niin kutsutut "joustavat julkisen talouden toimet", joiden vaikutus on 0,8 prosenttia suhteessa BKT:hen vuosina 2023–2025. Julkisen talouden velan odotetaan vuoden 2022 vakausohjelman mukaan vuoteen 2025 mennessä kasvavan suhteessa BKT:hen, 109,7 prosenttiin vuonna 2024 ja 110,1 prosenttiin vuonna 2025. Komission analyysin perusteella velkakestävyysriskit vaikuttavat keskipitkällä aikavälillä keskisuurilta.

---

¹⁶ Negatiivinen (positiivinen) indikaattorin arvo tarkoittaa, että perusmenojen kasvu on suurempi (pienempi) kuin keskipitkän aikavälin talouskasvu, mikä osoittaa finanssipolitiikan olevan elvyttävää (kiristävä).

¹⁷ Muilla kansallisesti rahoitetuilla pääomamenoilla ennakoidaan olevan neutraali vaikutus.

(20) Jos politiikka säilyy muuttumattomana, väestön nopean ikääntymisen odotetaan pahentavan ikääntymiseen liittyvien menojen vaikutusta julkiseen talouteen. Komission vuoden 2021 ikääntymisraportissa¹⁸ ennustetaan ikääntymiseen liittyvien menojen kasvavan 3,6 prosenttiyksikköä vuoteen 2040 mennessä ja 5,4 prosenttiyksikköä vuoteen 2070 mennessä, mikä johtuu pääasiassa eläke- ja pitkäaikaishoitomenoista. Belgia on sitoutunut elpymis- ja palautumissuunnitelmassaan toteuttamaan eläkeuudistuksen, jonka tavoitteena on muun muassa parantaa järjestelmän taloudellista ja sosiaalista kestävyyttä ja edistää eri eläkejärjestelmien lähentymistä. Pitkäaikaishoidon osalta Belgian menot kuuluivat jo vuonna 2019 unionin suurimpiin, ja sen menojen odotetaan kasvavan edelleen 14 prosenttia vuoteen 2030 mennessä ja 2,2 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen vuoteen 2070 mennessä. Uudistukset, joilla pyritään parantamaan eri hoitomuotojen kustannustehokasta käyttöä ja erityisesti välttämään tarpeetonta tai lykkäämään ennenaikaista laitoshoidoa, joka koskee joka neljättä hoitolaitoksessa olevaa henkilöä¹⁹, on aloitettu, vaikkakin suuria alueellisia eroja on havaittavissa. Covid-19-kriisi on pysäyttänyt suunniteltujen säästötoimenpiteiden toteuttamisen. Tämä viittaa siihen, että liiallista laitoshoidoa saattaa olla mahdollista vielä vähentää samalla kun lisätään laadukkaiden kotihoitopalvelujen käyttöä ja poistetaan taloudellisia esteitä, jotka rajoittavat kaikkein heikoimmassa asemassa olevien väestöryhmien mahdollisuuksia käyttää näitä palveluja. Uudistusten nopea ja kunnianhimoinen toteuttaminen auttaisi vastaamaan kestävyyttä koskeviin huolenaiheisiin.

---

¹⁸ Euroopan komissio (2021), "The 2021 Ageing Report: Economic and Budgetary Projections for the EU Member States (2019-2070)", Institutional Paper 148.

¹⁹ Devos C, Cordon A, Lefèvre M, Obyn C, Renard F, Bouckaert N, Gerkens S, Maertens de Noordhout C, Devleeschauwer B, Haelterman M, Léonard C, Meeus P (2019), Performance du système de santé belge – Rapport 2019 – Synthèse. Health Services Research (HSR). Bruxelles: Centre Fédéral d'Expertise des Soins de Santé (KCE). KCE Reports 313B. D/2019/10.273/33.

(21) Belgian verojärjestelmälle on ominaista työn suuri verorasitus suhteellisen korkeine veroasteineen ja kapeine veroluokkineen. Tämä rajoittaa verojärjestelmän todellista progressiivisuutta ja vähentää entisestään työmarkkinoille osallistumista. Vaikka vuoden 2016 verouudistuksella kevennettiin pienituloisimpien työhön kohdistuvaa verorasitusta, verokiila on edelleen unionin korkein keskipalkkaisten osalta. Työn korkea verotus saattaa myös vähentää osallistumista elinikäiseen oppimiseen. Lisäksi jotkin työttömyysetuusjärjestelmän piirteet saattavat heikentää työnteon kannustimia ja vähentää aktivointitoimien vaikuttavuutta. Sosiaalituen monimutkaisuus ja vähäiset mahdollisuudet yhdistää työtuloja ja sosiaalietuuksia voivat myös luoda pidäkkeitä työn vastaanottamiselle erityisesti niille, joilla on heikot ansiomahdollisuudet. Lisäksi lukuisat vapautukset, vähennykset ja alennetut verokannat, joiden osittainen tarkoitus on lievittää korkeiden verokantojen vaikutusta, rapauttavat veropohjia ja aiheuttavat tehottomuutta ja vääristymiä. Tietty verojärjestelmän piirteet vääristävät sijoitusvalintoja ja johtavat liialliseen sijoittamiseen tiettyihin omaisuususeriin. Esimerkiksi kiinteistöjen vuokria verotetaan liian kevyesti, ja vapaa-ajanasuntojen lainojen korot ovat verovähennyskelpoisia. Lisäksi säästämisen verokannustimet ja pitkäaikaisiin säästö- ja eläkejärjestelmiin sovellettavien verosääntöjen jäykkyys muodostavat esteitä pääoman kohdentamiselle järkevämmiin. Myöskään 17 päivänä helmikuuta 2021 hyväksytyllä lailla käyttöön otettu arvopaperitileistä kannettava vero ei kannusta sijoittamaan rahoitusvälineisiin. Olisi myös mahdollista kehittää ympäristöverotusta vähentämällä fossiilisten polttoaineiden tukia ja kannustamalla investoimaan vähähiiliseen talouteen. Esimerkiksi lämmitykseen käytettävien fossiilisten polttoaineiden (esimerkiksi kevyt polttoöljy ja maakaasu) sähköön verrattuna alhaisten valmisteverojen tarkistaminen kannustaisi investoimaan vähähiilisiin lämmitysratkaisuihin. Liikenneuuhkia voitaisiin vähentää politiikkatoimilla, kuten ottamalla käyttöön yksityisajoneuvojen tiemaksut (kuorma-autojen tapaan), ja varmistamalla samalla riittävä julkisen liikenteen tarjonta, sillä keskimääräinen liikenneuuhkissa vuosittain vietetty tuntimäärä on unionin suurimpia. Se voisi auttaa vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä, jotka eivät kuulu päästökauppajärjestelmään. Painopisteen siirtäminen pois työn verotuksesta ja veropohjan laajentaminen saattaisivat parantaa verojärjestelmän oikeudenmukaisuutta, parantaa työllisyyttä sekä edistää sosiaalisia ja ympäristötavoitteita.

(22) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja kyseisen asetuksen liitteessä V olevan 2.2 kriteerin mukaisesti laajan joukon toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja, jotka on määrä toteuttaa 31 päivään elokuuta 2026 mennessä. Ne auttavat vastaamaan kaikkiin tai merkittävään osaan niistä taloudellisista ja sosiaalisista haasteista, jotka tuodaan esiin neuvoston Belgialle talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä vuosina 2019 ja 2020 antamissa maakohtaisissa suosituksissa sekä niissä maakohtaisissa suosituksissa, joita on mahdollisesti annettu elpymis- ja palautumissuunnitelman hyväksymispäivään mennessä. Elpymis- ja palautumissuunnitelman odotetaan erityisesti auttavan Belgiaa vastaamaan merkittävään osaan maakohtaisissa suosituksissa yksilöidyistä haasteista. Julkisten menojen laadun ja tehokkuuden parantamiseksi Belgian elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy menojen uudelleenarvioinnin järjestelmällinen sisällyttäminen budjettisuunnittelusykleihin kaikilla hallintotasoilla. Julkisten eläkemenojen kasvun vuoksi suunnitelmaan sisältyy eläkeuudistus, jolla pyritään muun muassa parantamaan eläkejärjestelmän taloudellista ja sosiaalista kestävyyttä. Belgian elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää myös useita toimenpiteitä, joilla vastataan työmarkkinoiden haasteisiin ja vahvistetaan haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, kuten maahanmuuttajataustaisten henkilöiden, naisten, nuorten, vammaisten ja digitaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien henkilöiden, integroitumista yhteiskuntaan ja työmarkkinoille. Elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaan Belgia ottaa käyttöön 5G-verkon. Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy myös työsuhdeautojen verojärjestelmän uudistus, jolla pyritään koko työsuhdeautokannan sähköistämiseen.

- (23) Belgian elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon odotetaan myötävaikuttavan siihen, että vihreän ja digitaalisen siirtymän eteneminen jatkuu. Ilmastotavoitteita tukevien toimenpiteiden osuus Belgian elpymis- ja palautumissuunnitelman kokonaismäärärahoista on 49,6 prosenttia ja digitaalisia tavoitteita tukevien toimenpiteiden osuus 26,6 prosenttia. Elpymis- ja palautumissuunnitelman täysimittainen täytäntöönpano siihen kuuluvien välitavoitteiden ja tavoitteiden mukaisesti auttaa Belgiaa toipumaan nopeasti covid-19-kriisin seurauksista ja vahvistaa samalla sen palautumiskykyä. Työmarkkinaosapuolten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien järjestelmällinen osallistuminen on edelleen tärkeää, jotta elpymis- ja palautumissuunnitelman ja sitä laajemmin muun talous- ja työllisyyspolitiikan täytäntöönpano onnistuu ja jotta voidaan varmistaa laaja sitoutuminen politiikan yleiseen linjaan.
- (24) Belgia ei ole vielä toimittanut Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060²⁰ mukaista kumppanuussopimusta eikä muita kyseisessä asetuksessa säädettyjä koheesiopolitiikan ohjelmia. Belgian on määrä ottaa vuosien 2021–2027 koheesiopolitiikan rahastojen ohjelmasuunnittelussa huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset noudattaen asetusta (EU) 2021/1060. Tämä on edellytys sille, että koheesiopolitiikan rahastoista saatavan taloudellisen tuen vaikuttavuus paranee ja sen tuoma lisäarvo on mahdollisimman suuri ja että samalla edistetään koordinoitua, täydentävyyttä ja yhtenäisyyttä näiden koheesiopolitiikan rahastojen ja muiden unionin välineiden ja rahastojen välillä. Elpymis- ja palautumistukivälineen ja koheesiopolitiikan ohjelmien täytäntöönpanon onnistuminen edellyttää myös investointien pullonkaulojen poistamista, jotta voidaan tukea vihreää ja digitaalista siirtymää sekä tasapainoista aluekehitystä.

---

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159).

(25) Niiden taloudellisten ja sosiaalisten haasteiden lisäksi, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelmalla vastataan, Belgiassa on useita lisähaasteita, jotka liittyvät sen työmarkkinoihin ja koulutusjärjestelmään. Ennätyksellisen suuri avointen työpaikkojen määrä Belgiassa osoittaa, että työnantajien on yhä vaikeampaa löytää työntekijöitä, joilla on oikeanlaiset taidot. Työvoimapula koskee kaikkia osaamistasoja, ja se on jatkuvaa monilla aloilla, kuten tieto- ja viestintätekniikan ja koulutuksen aloilla, hoiva-alalla ja rakennusalailla. Erityisesti luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan tutkinnon suorittaneita on liian vähän sekä ammatillisista ohjelmista valmistuneiden että korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden joukossa. Osaamisen kohtaanto-ongelmia selittää myös vähäinen osallistuminen aikuiskoulutukseen. Tämä koskee erityisesti matalasti koulutettuja, joiden työllistymismahdollisuuksia täydennyskoulutus saattaisi parantaa. Elpymis- ja palautumissuunnitelman puitteissa kehitetään yksilöllisiä oppimistilejä ja yksilöllisiä oppimisoikeuksia työntekijöitä varten. Aktiiviseen työvoimapolitiikkaan liittyvien koulutusmenojen osuus on kuitenkin kohtalaisen pieni, ja vain pieni, joskin kasvava, osa työnhakijoista osallistuu jonkin työvoimapulasta kärsivän alan koulutukseen. Työvoimapulan ja osaamisen kohtaanto-ongelmien korjaaminen on keskeinen tekijä digitaalisen muutoksen ja vihreän siirtymän onnistumisessa sekä unionin vuoteen 2030 asettamien työllisyyttä ja osaamista koskevien yleistavoitteiden saavuttamisessa.

- (26) Työvoimapulan ja osaamisen kohtaanto-ongelmien osalta erityistä huolta aiheuttaa koulutusjärjestelmän suorituskyky ja inklusiivisuus, varsinkin kun otetaan huomioon koulutusmenojen suuruus²¹. Erot koulutustuloksissa liittyvät läheisesti opiskelijoiden sosioekonomiseen ja maahanmuuttajataustaan. Ne kuuluvat unionin suurimpiin ja johtavat eriarvoisuuteen koulutuksessa. Useampi kuin yksi kolmesta vammaisesta nuoresta aikuisesta ei saa suoritettua loppuun toisen asteen koulutusta. Lisäksi vain 6,2 prosenttia opiskelijoista Belgiassa osallistui vuonna 2019 työssäoppimiseen, mikä on selvästi alle unionin keskiarvon (29 %). Ammatillisen koulutuksen järjestelmien työmarkkinarelevanssin lisääminen on tarpeen erityisesti ranskankielisessä yhteisössä, sillä vain kolme kymmenestä suosituimmasta toisen asteen ammatillisen koulutuksen vaihtoehdosta valmistaa ammatteihin, joissa on pulaa työvoimasta. Ylipäänsä Belgiassa on edelleen aihetta huoleen ammatillisen koulutuksen houkuttelevuudesta reittinä huippuosaamiseen, sillä suurella osalla väestöstä on ammatillisesta koulutuksesta negatiivinen käsitys. Opettajan ammatin vahvistaminen auttaisi pitämään opettajat työssä ja vähentäisi kasvavaa pulaa pätevistä opettajista. Tämä on erityisen suuri haaste muita heikommassa asemassa olevissa kouluissa ja saattaa lisätä entisestään koulutusjärjestelmän eriarvoisuutta. Jo toteutettujen toimenpiteiden lisäksi opettajan ammatin houkuttelevuutta voitaisiin lisätä tarjoamalla parempaa peruskoulutusta ja jatkuvaa täydennyskoulutusta sekä kehittämällä joustavampia ja houkuttelevampia urapolkuja.
- (27) Komission unionin valtion- tai hallitusten päämiesten Versailles'n julistuksessa antaman toimeksiannon mukaisesti ehdottaman REPowerEU-suunnitelman tavoitteena on poistaa mahdollisimman pian asteittain unionin riippuvuus Venäjältä tulevasta fossiilisten polttoaineiden tuonnista. Tätä varten komissio aikoo määrittää vuoropuhelussa jäsenvaltioiden kanssa sopivimmat kansallisen, alueellisen ja unionin tason hankkeet, investoinnit ja uudistukset. Näiden toimenpiteiden tavoitteena on vähentää riippuvuutta fossiilisista polttoaineista yleensä sekä siirtyä tuomaan fossiilisia polttoaineita muualta kuin Venäjältä.

---

²¹ OECD – PISA Results 2018, Volume 1.

(28) Noin 70 prosenttia energian kokonaiskulutuksesta Belgiassa katetaan fossiilisten polttoaineiden tuonnilla. Vuoden 2020 tietojen mukaan riippuvuus fossiilisten polttoaineiden tuonnista Venäjältä on raakaöljyn osalta 30 prosenttia (kokonaistuonnista), mikä ylittää EU27:n keskiarvon (26 %), mutta suhteessa pienempi maakaasun (7 %, unionissa 44 %) ja hiilen (39 %, unionissa 54 %) osalta.²² Energiapaletissa sekä öljyn (39 % kotimaisesta bruttokulutuksesta verrattuna 33 %:iin) että maakaasun (30 % verrattuna 24 %:iin) osuus on unionin keskiarvoa suurempi kun taas hiilen osuus on pienempi (5 % verrattuna 11 %:iin). Ydinenergian osuus energiapaletista on 16 prosenttia kotimaisesta bruttokulutuksesta. Uusiutuvan energian osuus energian loppukulutuksesta oli vuonna 2020 vain 13 prosenttia. Belgian on toteutettava huomattavia lisätoimia nopeuttaakseen uusiutuvien energialähteiden kehittämistä keinona saavuttaa ilmastoneutraalius vuonna 2050 ja vähentää riippuvuuttaan fossiilisista tuontipolttoaineista. Maatuulivoimahankkeiden kehittämistä ja siihen liittyvää sähköverkon laajentamista haittaavat kuitenkin suuresti rakennuslupien pitkät viivästyksset, jotka johtuvat erityisesti lukuisista, toistuvista ja pitkistä muutoksenhakumenettelyistä. Uusiutuvaa energiaa koskevien Belgian tavoitteiden saavuttamiseen tarvittava tavoitteiden ja strategian yhdenmukaistaminen kaikkien hallintotasojen (liittovaltio, alueet ja paikallistaso) välillä tarjoaisi sijoittajille selkeämmät puitteet, vähentäisi valituksia ja nopeuttaisi uusiutuvan energian käyttöönottoa ja siihen liittyvää verkon vahvistamista. Lisäksi lupien myöntämistä voitaisiin helpottaa parantamalla muutoksenhakuelinten valmiuksia ja toteuttamalla lisätoimia muutoksenhakumenettelyjen nopeuttamiseksi ja peräkkäisten valitusten todennäköisyyden vähentämiseksi, lieventämällä rajoituksia lentoasemien, tutkien ja sotilasalueiden läheisyydessä sekä päivittämällä tuuliturbiinien vähimmäisetäisyyttä koskevia vaatimuksia. Hyväksyttävyyttä paikallisten asukkaiden keskuudessa saattaisi lisätä, jos otettaisiin käyttöön aluesuunnittelu, jossa otetaan huomioon alueiden resurssipotentiali, ja lisättäisiin kuntien osallistumista uusiutuvan energian tuotannon hankkeisiin.

---

²² Eurostat (2020), Venäjän tuonnin osuus maakaasun, raakaöljyn ja kivihiilen kokonaistuonnista. EU27:n keskiarvon osalta kokonaistuonti perustuu EU27:n ulkopuolelta tulevaan tuontiin. Belgian osalta kokonaistuonti sisältää EU:n sisäisen kaupan. Raakaöljy ei sisällä jalostettuja öljytuotteita.

Kattoaurinkosähköpotentiaalia (sekä pienessä että suuressa mittakaavassa) voitaisiin hyödyntää paremmin luomalla ennakoitavat ja riittävät puitteet itse tuotetun energian kulutuksen, energian jakamisen ja kysyntäjoustop edistämiseksi. Jotta energiaverkko kestäisi suuremman määrän vaihtelevia energialähteitä, on tarpeen vahvistaa sitä ja tehdä siitä älykkäämpi. Kaasuun liittyvissä uusissa infrastruktuuri- ja verkkoinvestoinneissa suositellaan ottamaan huomioon tulevaisuuden vaatimukset, jotta pitkän aikavälin kestävyys voidaan mahdollistaa muuttamalla infrastruktuuri ja verkot tulevaisuudessa kestäviä polttoaineita hyödyntäviksi.

- (29) Lisäkeinoja energiatehokkuuden parantamiseksi sekä energiankulutuksen, päästöjen ja fossiilisista polttoaineista riippuvuuden vähentämiseksi ovat investoinnit vedyn arvoketjuun, energiaperuskorjaukset ja rakennusten vähähiilistäminen. Tämä edellyttää sitä, että tuet suunnataan uudelleen vähähiilisiin lämmönlähteisiin ja että otetaan käyttöön tai nopeutetaan alueellisia kieltoja, jotka koskevat öljy- tai kaasukattiloiden asentamista uusiin rakennuksiin. Polttoainesiirtymä helpottuu, jos energiankulutusta vähennetään ja energiatehokkuutta parannetaan (edistämällä perusteellisempia korjauksia) samanaikaisesti polttoainesiirtymän kanssa. Belgian on tarpeen edelleen nostaa tavoitetasoa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä sekä uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden lisäämisessä 55-valmiustavoitteita vastaavasti. Liikennealalla yksityisautoilun yleisyydellä on merkittävä osuus Belgian öljynkulutuksessa. Yksityisautoilua ja siihen liittyvää öljynkulutusta auttaisi vähentämään ympäristöystävällisten liikennemuotojen (kuten pyöräilyn ja jaetun liikkumisen) sekä julkisen liikenteen käytön edistäminen muun muassa parantamalla julkisia liikennepalveluja.

- (30) Nopeutettu siirtyminen ilmastoneutraaliuteen ja luopuminen fossiilisista polttoaineista aiheuttaa monilla aloilla huomattavia rakenneuudistuskustannuksia. Belgia voi kuitenkin hyödyntää koheesipolitiikan yhteydessä oikeudenmukaisen siirtymän mekanismeja siirtymisen sosioekonomisten vaikutusten lieventämiseksi alueilla, joilla vaikutukset ovat suurimmat. Lisäksi Belgia voi hyödyntää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1057²³ perustettua Euroopan sosiaalirahasto plussaa parantaakseen työllistymismahdollisuuksia ja vahvistaakseen sosiaalista yhteenkuuluvuutta.
- (31) Neuvosto on tutkinut vuoden 2022 vakausohjelman komission tekemän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto²⁴ ilmenee suosituksesta 1.
- (32) Koska euroalueen jäsenvaltioiden taloudet ovat tiiviisti yhteydessä toisiinsa ja koska ne myötävaikuttavat yhdessä talous- ja rahaliiton toimintaan, neuvosto on suosittanut, että euroalueen jäsenvaltiot toteuttavat – myös elpymis- ja palautumissuunnitelmiansa kautta – toimia noudattaakseen euroaluetta koskevassa vuoden 2022 suosituksessa esitettyjä suosituksia. Belgian osalta tämä ilmenee erityisesti suosituksista 1, 2 ja 3.

---

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/1057, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1296/2013 kumoamisesta (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 21).

²⁴ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

SUOSITTAA, että Belgia toteuttaa vuosina 2022 ja 2023 toimia, joilla se

1. varmistaa vuonna 2023 maltillisen finanssipolitiikan erityisesti rajoittamalla kansallisesti rahoitettavien juoksevien perusmenojen kasvun pienemmäksi kuin keskipitkän aikavälin potentiaalinen tuotannon kasvu, kun otetaan huomioon jatkuva väliaikainen ja kohdennettu tuki energian hintojen noususta eniten kärsiville kotitalouksille ja yrityksille sekä Ukrainasta pakeneville ihmisille; on valmiina mukauttamaan juoksevia menoja tilanteen muuttuessa; lisää julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen, ottaen huomioon REPowerEU-aloite, muun muassa elpymis- ja palautumistukivälineen ja muiden unionin varojen avulla; harjoittaa vuoden 2023 jälkeen finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa uskottava ja asteittainen velan vähentäminen ja julkisen talouden kestävyys keskipitkällä aikavälillä asteittaisen vakauttamisen, investointien ja uudistusten avulla; asettaa etusijalle uudistukset, joilla parannetaan pitkäaikaishoidon taloudellista kestävyyttä muun muassa edistämällä eri hoitomuotojen kustannustehokasta käyttöä; uudistaa verotus- ja etuusjärjestelmiä työnteon pidäkkeiden vähentämiseksi siirtämällä verorasitusta pois työn verottamisesta ja yksinkertaistamalla vero- ja etuusjärjestelmää; vähentää verotukia ja tekee verojärjestelmästä investointineutraalimman;
2. etenee elpymis- ja palautumissuunnitelmansa täytäntöönpanossa 13 päivänä heinäkuuta 2021 annettuun neuvoston täytäntöönpanopäätökseen sisältyvien välitavoitteiden ja tavoitteiden mukaisesti; toimittaa vuosien 2021–2027 koheesio politiikan ohjelma-asiakirjat, jotta niistä komission kanssa käytävät neuvottelut voidaan saattaa päätökseen ja niiden täytäntöönpano voidaan aloittaa;
3. puuttuu työvoimapulaan ja osaamisen kohtaanto-ongelmiin erityisesti parantamalla koulutusjärjestelmän ja ammatillisen koulutuksen suorituskykyä ja inklusiivisuutta, parantamalla ammatillisen koulutuksen laatua ja työmarkkinarelevanssia sekä kehittämällä joustavampia ja houkuttelevampia urapolkuja ja koulutusta opettajille;

4. vähentää yleistä riippuvuutta fossiilisista polttoaineista vauhdittamalla energiatehokkuuden parantamista ja fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämistä rakennuksissa, edistämällä julkisen liikenteen käyttöä ja tarjontaa samoin kuin ympäristöystävällisiä liikennemuotoja sekä nopeuttamalla uusiutuvan energian ja siihen liittyvän verkkoinfrastruktuurin käyttöönottoa sujuvoittamalla edelleen lupamenettelyjä esimerkiksi lyhentämällä pitkiä muutoksenhakumenettelyjä sekä ottamalla käyttöön puitteet, jotka edistävät investointeja aurinkoenergiaan.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja
